

MINISTERUL
EDUCAȚIEI, CULTURII
ȘI CERCETĂRII

unicef pentru fiecare copil
Moldova

Institutul de
Politici Publice

STRATEGIA

de dezvoltare a educației pentru anii 2021-2030

”Educația 2030”: probleme și soluții

Consultări cu reprezentanții organizațiilor societății civile
12 martie 2021

Categorii de probleme

- I. Capitalul uman și intelectual
- II. Societate, comunitate, familie și educație
- III. Curriculum și calitatea educației
- IV. Cultura organizațională

I. Capitalul uman și intelectual

1. Pierderi masive a efectivului didactic și managerial
2. Scăderea dramatică a numărului de copii / elevi / studenți
3. Eficiența scăzută a educației incluzive
4. Inegalitatea de gen
5. Socializarea, adaptarea psihosocială și educațională anevoioasă a copiilor / elevilor/ studenților cu CES, aflați în situație de risc
6. Dificultăți în educația interculturală
7. Rezistența scăzută a sistemului educațional la diverse provocări

II. Societate, comunitate, familie și educație

1. Responsabilități reduse ale societății față de educație
2. Implicarea insuficientă a familiei în educație
3. Implicarea insuficientă a comunităților în educație
4. Lipsa unui sistem de educație parentală
5. Cooperarea insuficientă a școlii și a familiei în educația copiilor

III. Curriculum și calitatea educației.

1. Calitatea și funcționalitatea curriculumului este sub așteptări: conținuturi neadecvate, complexitatea exagerată a materiei; dominarea intra-disciplinarității, incoerența între conținuturi, procese și finalități, lipsa formării graduale a competențelor
2. Eficiența redusă a procesului de educație, aplicarea inadecvată a tehnologiilor și strategiilor didactice actuale, nevalorificarea în deplină măsură a noilor metode și forme de învățare
3. Evaluării irelevantă neobiectivă a rezultatelor învățării din perspectiva finalităților formulate în termeni de competențe
4. Nevalorificarea oportunităților TIC în educație, nivelul redus de asigurare cu softuri educaționale
5. Educația nonformală încă nu asigură, în mare parte, necesitățile și opțiunile elevilor, tinerilor și a adulților, fiind inefficientă

IV. Cultura organizațională și educațională la nivel de sistem și la nivel instituțional

1. Nivelul scăzut de cultură a calității
2. Nivelul scăzut al capacității instituționale, inclusiv pe dimensiunea infrastructurii în vederea realizării unui proces de educație de calitate

**Prioritizarea problemelor
pe niveluri și cicluri ale sistemului
de învățământ**

1. Educația timpurie

- problema accesului la educația timpurie, inclusiv de la 1 an de vârstă al copilului
- problema resurselor umane (lipsa personalului didactic și nedidactic);
- problema asigurării calității în sistemul educației timpurii, inclusiv în zonele rurale
- problema relației părinți/familie/tutori – instituții de educație timpurie
- problema asigurării metodologice, curriculare, tehnologice a educației timpurii
- problema asigurării sănătății copiilor, alimentarea conformă normelor

2. Învățământul primar, gimnazial, liceal (A)

- problema asigurării condițiilor de incluziune școlară și adaptare psihosocială
- problema relațiilor familie – școală – comunitate
- problema curriculumului adecvat cerințelor actuale și nevoilor celor ce învață
- problema managementului eficient și a finanțării adecvate
- problema valorificării educației nonformale
- problema creării mediilor favorabile de învățare

2. Învățământul primar, gimnazial, liceal (B)

- problema asigurării condițiilor de incluziune școlară și adaptare psihosocială
- problema relațiilor familie – școală – comunitate
- problema curriculumului adecvat cerințelor actuale și nevoilor celor ce învață
- problema managementului eficient și a finanțării adecvate
- problema valorificării educației nonformale
- problema creării mediilor favorabile de învățare

3. Învățământul superior (A)

- problema rețelei și numărului exagerat de instituții de învățământ superior la un milion de locuitori
- problema asigurării autonomiei instituționale și, în primul rând, celei financiare
- problema asigurării relațiilor cu piața muncii din diferite perspective: Cadrului Național al Calificărilor (CNC); stagiilor de practică; structurilor comune de cercetare; proiectelor comune etc.
- problema disproporției și incoerenței în pregătirea specialiștilor pentru economia națională conform nevoilor actuale și de perspectivă
- problema numărului de studenți și de candidați la studii superioare în condițiile unei concurențe neloiale, declinului demografic și unei piețe a muncii ne sustenabile

3. Învățământul superior (B)

- problema conexiunii învățământului-cercetării/inovării și a pieței muncii
- problema tehnologiilor informaționale și didactice ca mijloace de asigurare a calității în învățământul superior
- problema culturii instituționale și educaționale în domeniul universitar, axat pe valori, contexte
- problema depășirii/ diminuării segregării activităților de instruire și de cercetare
- problema adaptării la provocările lumii contemporane: crize, pandemii etc.
- problema corelării ofertelor educaționale cu cerințele pieței muncii

4. Învățământul pentru adulți

- problema conceptului și structurii sistemului de învățământ pentru adulți din perspectiva educației pe parcursul întregii vieți
- problema învățământului profesional continuu din perspectiva nevoilor personale, instituționale și naționale
- problema învățământului nonprofesional continuu din perspectiva formării culturii generale (dezvoltării personale)
- problema structurilor ce prestează servicii de formare nonprofesională continuă a adulților;
- problema managementului educației adulților la nivel național;
- problema resurselor umane, financiare, logistice, infrastructurale pentru educația adulților

Cadrul problemelor transversale

- problema asigurării calității în sistemul de învățământ și a sistemului de învățământ
- problema finanțării sistemului de învățământ din perspectiva sustenabilității
- problema asigurării accesului la studii la toate nivelurile și ciclurile sistemului de învățământ
- problema adaptabilității și flexibilității sistemului de învățământ în raport cu provocările lumii contemporane, schimbările rapide pe plan național și internațional
- problema abordării prospective a dezvoltării sistemului de învățământ
- problema educației incluzive ca factor de creare a unei societăți incluzive, dar și ca oportunitate de învățare pentru toți
- problema educației gender și realizării egalității de gen
- problema educației în familie și pentru familie

Obiectiv strategic: Asigurarea pieței muncii până în anul 2030 cu resurse umane capabile să contribuie la dezvoltarea socială și economică a țării prin dezvoltarea capitalului uman al sistemului de învățământ

- 1: Crearea condițiilor, oportunităților și perspectivelor de a asigura 100% până în anul 2030 sistemul de învățământ cu personal didactic, didactic auxiliar și nedidactic etc.
- 2: Diversificarea formării profesionale continue a cadrelor didactice, manageriale în raport cu nevoile personale, profesionale, instituționale, comunitare, naționale

Obiectiv strategic: Asigurarea până în anul 2030 a accesului la educație pentru toți copii și tinerii ca factor determinant de dezvoltare a personalității umane, dar și factor al educației de calitate

- 1: **Extinderea accesului la educație** la toate nivelurile sistemului de învățământ astfel, încât să fie asigurate drepturile fiecărui educabil indiferent de categoria socială, sex, religie, etnie etc.
- 2: **Îmbunătățirea rezultatelor învățării** măsurate la evaluări naționale și internaționale cu cel puțin 20% până în anul 2030 prin crearea mediilor favorabile de instruire, prin diversificarea strategiilor didactice, prin integrarea TIC în procesul de învățământ, prin aplicarea principiului educației centrate pe cel ce învață etc.
- 3: **Asigurarea educației incluzive** până în anul 2030 pentru toți cei ce învață și, în speță, a celor cu nevoi speciale astfel, încât până în anul 2030 rata de înrolare a acestor persoane în învățământul general să fie de 100%
- 4: **Promovarea egalității de gen** în educație și prin educație ca factor de realizare a echității sociale, dar și de eficientizare a funcționalității sistemului de învățământ astfel, încât până în anul 2030 să diminueze stereotipurile în domeniul gender
- 5: **Asigurarea condițiilor sociale, culturale, economice, psihologice și pedagogice** de formare a personalității elevului/ studentului din perspectiva noilor educații, provocărilor lumii contemporane, inclusiv celor naturale: secete, pandemii, crize etc.

Obiectiv strategic: Valorificarea/ asigurarea coeziunii și protecției sociale a tuturor agenților educaționali pentru oferirea unei educații de calitate

- 1: Creșterea responsabilității societății, comunității și a familiei pentru educație prin asigurarea reală a priorității acestui sector și valorificarea potențialului propriu în vederea promovării educației de calitate astfel, încât până în anul 2030 cel puțin cu 50% va crește percepția pozitivă a societății față de educație
- 2: Asigurarea educației în familie prin educație parentală și asumarea de responsabilități precum și valorificarea parteneriatului familie – instituție de învățământ în educația copiilor
- 3: Asigurarea și promovarea parteneriatelor în sistemul de învățământ prin programe și proiecte de cooperare astfel, încât toate instituțiile de învățământ general până în anul 2030 să participe în realizarea cel puțin 2-10 proiecte

Obiectiv strategic: Dezvoltarea ciclică și continue a curriculumului educațional: relevant, performant, coerent, flexibil, contextual, centrat pe cel ce învață, orientat spre formarea de competențe în mod activ, aplicând cele mai moderne tehnologii didactice și informaționale

1: Dezvoltarea curriculumului pentru toate nivelurile sistemului de învățământ în baza principiului continuității și cerințelor sociale, economice, psihologice, pedagogice și contextuale astfel, încât până în anul 2030 să se realizeze cel puțin două cicluri de reformare a curricula în raport cu specificul și nevoile educației timpurii; învățământului primar, gimnazial, liceal

Obiectiv strategic: Asigurarea calității și a funcționalității sistemului de învățământ prin valorificarea tehnologiilor informaționale și comunicaționale moderne în condițiile prioritizării instruirii online, inclusiv și la etapa post-pandemică

1: Asigurarea cu echipament și produse de program, dar și cu tehnologii informaționale și comunicaționale a instituțiilor de învățământ la nivel de sistem astfel, încât până în anul 2030 toate instituțiile de învățământ să fie asigurate cel puțin la 80% cu echipament, programe, softuri etc.

Obiectiv strategic: Asigurarea realizării intereselor, aptitudinilor, oportunităților la nivel maxim prin educația nonformală și informală a copiilor, tinerilor și adulților, ca formă și modalitate de realizare a educației pe parcursul întregii vieți

1: Actualizarea educației nonformale a elevilor în domeniile Cultură și Societate; Arte; știință, Tehnică, Tehnologii; Sport, Turism și Agrement ca factor de realizare la nivel maxim a intereselor, aptitudinilor, abilităților acestora astfel, încât cel puțin 80% de elevi până în anul 2030 să fie cuprinși în educația extrașcolară

Obiectiv strategic: Consolidarea capacității manageriale, instituționale și dezvoltarea culturii organizaționale în sistemul educațional din perspectiva realizării politicii educaționale, dezvoltării strategice și creșterii performanțelor sectorului educației cu cel puțin 10 poziții, conform Indexului Competitivității Globale către anul 2030

- 1: Dezvoltarea culturii organizaționale și educaționale prin promovarea unui management participativ și democratic, prin promovarea instituției – școlii prietenoase elevului/ studentului și educației centrate pe cel ce învață astfel, încât până în anul 2030 cel puțin 70-80% de manageri școlari să obțină grade manageriale, 60% de instituții de învățământ să obțină statut de școală prietenoasă elevului/ studentului
- 2: Sincronizarea rețelei instituțiilor de învățământ preșcolar, primar, gimnazial, liceal, profesional tehnic secundar și postsecundar și superior în raport cu numărul de copii/ elevi/ studenți; potențialul uman, financiar, tehnologic, logistic etc. de a asigura calitatea educației
- 3: Crearea condițiilor de modernizare a infrastructurii și bazei tehnico-materiale a instituțiilor de învățământ la nivel de sistem ca factor de asigurare a funcționalității eficiente a acestora
- 4: Reactualizarea sistemului de finanțare a educației astfel, încât până în anul 2030 volumul de alocare a fondurilor per elev/ student să se mărească cu cel puțin 100%, ținând cont și de nivelul de inflație

MINISTERUL
EDUCAȚIEI, CULTURII
ȘI CERCETĂRII

unicef pentru fiecare copil
Moldova

Institutul de
Politici Publice

**Vă mulțumim
pentru atenție!**